

Σημεία στίξης

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ	
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ	ΣΧΟΛΙΑΣΤΙΚΑ
όταν χρησιμοποιούνται για να χωρίσουν το γραπτό λόγο σε μέρη, ώστε να διευκολυνθεί η ανάγνωση του κειμένου.	όταν χρησιμοποιούνται για να αποδώσουν στο γραπτό λόγο σχολιαστική διάθεση και να αναδείξουν κρυφά νοήματα.
τελεία, άνω τελεία, διπλή τελεία, κόμμα, παύλα, διπλή παύλα, παρενθέσεις, αγκύλες	θαυμαστικό, ερωτηματικό, αποσιωπητικά, εισαγωγικά

Παρένθεση ()	1. παραπομπή	Τα πάντα ρει (Ηράκλειτος)
	2. επεξήγηση	Η εξειδίκευση (η ενασχόληση του ανθρώπου με έναν συγκεκριμένο τομέα) συνδέεται...
	3. σχόλιο	Ο άνθρωπος έχει δημιουργήσει (για τον εαυτό του κυρίως)...
	4. προσθήκη δευτερεύουσας πληροφορίας	Αυτές δεν τον εγκαταλείπουν (ακόμη και όταν είναι άρρωστος) να μείνει μόνος του.
	5. παραδείγματα	Τα αθλήματα (όπως το ποδόσφαιρό...) βελτιώνουν...

Εισαγωγικά « »	1. αυτούσια παράθεση λεγομένων	«Ό,τι έπρεπε να λάβουμε υπόψη μας το λάβαμε» είπε και αποχώρησε.
	2. τίτλος έργου, βιβλίου ή επωνυμία πλοίου, μαγαζιού κ.α.	Ο Πλάτων έγραψε την «Πολιτεία»
	3. ειδικός επιστημονικός όρος	Οι γλωσσολόγοι χαρακτηρίζουν τέτοιες λέξεις «αντιδάνεια»
	4. μεταφρασμένος όρος	Το διαδίκτυο ή αλλιώς «Internet»...
	5. ειρωνεία	Ήταν και καλά «φίλος»
	6. μεταφορικά	«Πολιορκία» δέχτηκε το Υπουργείο από τους αγρότες για νέα μέτρα που πήρε.
	7. αμφισβήτηση	Ο «καλός» μαθητής είναι αυτός που διαβάζει πάντα και είναι άρτια προετοιμασμένος, ενώ ο «κακός» αυτός που δεν καταφέρνει να γράψει καλά στα διαγωνίσματα.

αποσιωπητικά ...	1. παράλειψη λέξεων ή φράσεων, αποσιώπηση	Η έγχειριση πέτυχε, αλλά θα δείξει...
	2. έμφαση	Πρώτοι οι Έλληνες... στο κάπνισμα.
	3. αβεβαιότητα, δισταγμός	Δεν ξέρω αν θα έρθω... Θα δείξει
	4. προβληματισμός	Αυξάνονται κατακόρυφα οι φόροι...
	5. υπαινιγμός	Νέες κυβερνητικές υποσχέσεις έναν μήνα πριν τις εκλογές...
	6. ειρωνεία	Ο κύριος ήταν... ευγενέστατος, για αυτό μας έβρισε χυδαία.

ερωτηματικό ;	1. απορία	Τι πρέπει να κάνω για να πάρω υποτροφία;
	2. προβληματισμός	Μήπως άραγε οι Έλληνες καπνίζουν πολύ;
	3. αμφισβήτηση	Καυχιόταν πως ήταν ο πιο σοφός (;) της παρέας.
	4. αγανάκτηση	Πού είναι το κράτος όταν το χρειαζόμαστε;
	5. ειρωνεία	Πόσο καλός είναι τελικά;
	6. ρητορική ερώτηση	Δεν πρέπει τα ΜΜΕ να παρέχουν αντικειμενική πληροφόρηση;
	7. παράκληση	Μου φέρντε τον καφέ από το δίπλα τραπέζι, σας παρακαλώ;

θαυμαστικό !	1. θαυμασμό	Τέλειος γιατρός!
	2. έκπληξη	Ήρθε και μας είπε ότι θα φύγει για το εξωτερικό!
	3. έντονη επιδοκιμασία ή αποδοκιμασία	Η συμπεριφορά του ήταν απάνθρωπη!
	4. προσταγή, προτροπή	Μην φωνάζεις σε εμένα!
	5. ειρωνεία	Όλοι κατηγορούν την κυβέρνηση. Φαίνεται πως κανένας δεν τους ψήφισε!
	6. αμφισβήτηση	Είπε πως ακολουθεί τους νόμους!
	7. ανησυχία	Κάποια μέρα θα μπλέξουμε!
	8. έμφαση	Το πρόβλημα είναι κυρίως οικονομικό!

Διπλή παύλα .	1. προσθήκη απαραίτητων πληροφοριών	Είναι ανάγκη να συνειδητοποιηθεί – όσο και αν αντιτίθεται στις ενδόμυχες επιθυμίες μας – ότι με τη ζωή αυτή η επικοινωνία εμφανίζεται ανέφικτη.
	2. επεξήγηση	Η εξειδίκευση – η ενασχόληση του ανθρώπου με έναν συγκεκριμένο τομέα – συνδέεται...

Άνω και κάτω τελεία .	1. απαρίθμηση	Τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν τα εξής: 1..., 2...
	2. επεξήγηση ή γενίκευση	Κόκκινο κρασί, κρυστάλλινα ποτήρια, απαλή μουσική: όλα ήταν έτοιμα για το δείπνο.
	3. παρουσίαση παραδείγματος	Το κάπνισμα βλάπτει την υγεία μάς: Ο Κώστας κάπνιζε...
	4. για να παραθέσει τη γνώμη κάποιου ή να εισάγει ένα παράθεσμα	Ο Ηράκλειτος είπε: «τα πάντα ρει».
	5. έμφαση	Μετά την πολύωρη συνάντηση, ένα πράγμα τον κρατούσε όρθιο: ο καφές.

Άνω τελεία .	1. στο τέλος μιας φράσης, όταν αυτή ακολουθείται από μία άλλη φράση που έχει στενή νοηματική συνάφεια με την προηγούμενη Καθιστά το ύφος κοφτό και δίνει έμφαση στο λόγο.	Η έκπληξή του δεν ήταν μεγάλη· περίμενε τον ερχομό της.
--------------------	--	---

Κόμμα ,	Το κόμμα έχει δύο βασικές λειτουργίες. Λειτουργεί ως σειριακό και ως οριοθετικό. Το σειριακό κόμμα χωρίζει ισοδύναμες φράσεις και προτάσεις, οι οποίες παρατίθενται με ασύνδετο σχήμα. Το οριοθετικό κόμμα απομονώνει τις εξής φράσεις: -Κλητικές προσφωνήσεις π.χ. Σας παρουσιάζουμε, κυρίες και κύριοι,... -Τα μόρια όχι και ναι στην αρχή των προτάσεων, π.χ. Όχι, δεν γίνεται. -Προθετικές φράσεις και επιρρήματα που συνδέουν ή σχολιάζουν προτάσεις, π.χ. Στη Μύκονο, κατά κανόνα, παραθερίζει όλη η ελίτ. -Ρηματικές φράσεις που σχολιάζουν το περιεχόμενο της πρότασης, π.χ. Θα πρέπει, νομίζω, να δούμε... -Επεξήγηση, π.χ. Ο κ. Γιώργος, ο καθηγητής της Ιστορίας, γεννήθηκε στην Κρήτη. -Παράθεση, π.χ. Συχνά μιλάει για τη Σοφία, την αδελφή του. -Μπροστά από επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις π.χ. Αποφάσισε να πάει διακοπές, επειδή είχε εξαντληθεί από τη δουλειά.
------------	--